

Проблемът за смесените бракове и семейства имащи редица други страни и измерения, които тук и сега не могат да бъдат издигнати в обект-предмет на изследване и осветление. Така например, едно бъдеще изследване (мое или на колеги) би следвало да проследи смесените бракове на ромите с другите етнически групи в страната и особено с евреите и арменците, които трайно присъстват в етническата картина на нашата родина. Вероятно това изследване ще разкрие други особености в брачната нагласа и реализация на ромите, когато става дума за тяхната ориентация към смесени бракове и семейства, тъй като при тях винаги надделява практичността, бързата адаптивност към бита и културата на "другия", с когото се свързват трайно и съдбовно.

Колкото и да е ограничен периметърът на смесените бракове и семейства сред нашите роми, колкото и противоречива да е тяхната природа и съдба, едно е безспорно, ако не в неговия абсолютен, то поне в неговия относителен план и същност:

Смесените бракове и семейства полагат голямото начало на преодоляване на циганския вековен етноцентризм; те трасират пътя на по-продуктивното по време и същност приобщаване на ромите към реалиите на нашето време и следователно бележат нов етап във взаимоотношенията между ромското и неромското население - изобщо в света и конкретно в нашата родина.

Разбира се, съвсем не бива да си затваряме очите пред възможностите предизвикателства и препятствия, които преходните реалии към демократично устройство на обществото могат и вече ни предлагат. В такъв контекст не трябва да се самозаблуждаване, че първоначално и за неясно по своята продължителност от време циганите ще бъдат поставени в изключително тежки, драматични и може би дори трагични обстоятелства и условия. Много от това, което те вече са изминали като исторически път (борба и преодоляване с неграмотността, безработицата, криминогенните прояви, сив в жизнения стандарт, тежки проблеми със социалната защита на техните права и свободи, вероятен взрив от ксенофобски и дори расистки ориентации, нагласи, предразсъдъчни трафарети и прочее) сигурно ще се засенчи и ще са